

ROLF JØRN KARLSENS TALE PÅ SKOGVANG 1. MAI 1015

Kamerater – gratulerer med dagen!

Helt siden de første arbeiderne i 1889 løftet sine paroler og sammen markerte arbeidernes internasjonale solidaritetsdag, har folk stått sammen for å forandre verden. Aldri tidligere hadde arbeidere fra flere land samlet seg på samme dag til en mønstring for felles krav. Ingen trodde at markeringen skulle gjentas året etter, og i 126 år til, men sånn ble det – heldigvis.

1. mai er den internasjonale kampdagen – og vi har dystre tall på verdensbasis som peker på de store globale utfordringene i vår tid. Det bor nær 7 milliarder mennesker på jorda - halvparten er i yrkesaktiv alder, men arbeidsløsheten på verdensbasis er på over 30%. Mer enn 1 milliard tjener under eksistensminimum – og bare 1% av arbeidstakerne i den tredje verden er fagorganisert. Dette året har i flere mennesker på flukt fra krig og fattigdom enn vi har sett sidn andre verdenskrig.

På denne internasjonale solidaritetsdagen må vi derfor huske alle dem som står i eller forbereder seg på den samme kampen som den faglige og politiske arbeiderbevegelsen gjennomførte i Norge i første halvdel av det forrige århundre. Ikke minst gjelder det skogsarbeidernes kamper på 20/30-tallet for retten til å organisere seg og retten til å ete seg mett. Nord-Odal var en av mange kommuner på Østlandet som var preget av slike konflikter.

1.mai har sin spesielle kraft i at denne dagen er internasjonal. At vår norske tilhørighet til arbeiderbevegelsen, og de kampene vi står i, henger sammen med den internasjonale kampen for utvikling og rettferd – og at dette internasjonale perspektivet bl.a. dreier seg om grenser – og det finnes mange slags grenser i verden.

- Grensen mellom de som undertrykker og de undertrykte
- Grensen mellom de som har arbeid og de som ikke har arbeid
- Grensen mellom de som driver sosial dumping og de som ivaretar arbeidstakernes lønns- og arbeidsforhold
- Grensen mellom dem som hensyntar det ytre miljø og menneskeskapte klimaendringer og de som ikke gjør det

Vi som tilhører venstresida må aldri tvile på hva som er rett side av slike avgjørende grenser – og arbeiderbevegelsens partier i Norge må holde fast ved at 1. mai er dagen for solidaritet – både nasjonalt og internasjonalt.

Historien – og framtida – har vært og vil bli - politiske kamper som handler om å se mennesker og samfunnsforholdene i sammenheng - selv ikke Siv Jensen og Erna Solberg kan definere seg ut av at dette er politikkenes kjerne.

Når vi tenker oss tilbake; kan noen av dere huske ett eneste tidspunkt i historien der ikke høyrekreftene mente at utjevningen var gått for langt? Kan noen huske en eneste fordelingspolitisk reform som er kommet til etter initiativ fra høyresiden?

Den solidariske skattepolitikken – dette systemet for utjevning – som Frp nå snakker foraktlig om – i historiens lys veit vi at ikke en eneste fordelingspolitisk reform er kommet til på initiativ fra høyresiden i norsk politikk. Og partiet Høyre – som tillater seg å holde Frp på gress – var sjøl imot viktige samfunnsmessige grep: De var imot innføring av stemmeretten, de var imot den kvinnelige stemmeretten. På trettitallet så mente Høyre at fattiglemmer ikke skulle ha stemmerett, høyrekreftene har hele tiden bremset framveksten av arbeiderbevegelsen, velferdsstaten og en sterk offentlig sektor, bremset arbeidet for kvinnefrigjøring og rettferdig fordeling, bremset arbeidet for natur og miljøvern – hele tida har høyrekreftene forsøkt å holde igjen.

Den troverdige menneskeorienteringen er det arbeiderbevegelsen og venstresida, nasjonalt og internasjonalt som står for og som vi fortsatt må stå opp for! Kjennetegnet på godt utviklede demokratier i verden er nettopp alliansen mellom det politiske og en sterk fagbevegelse, miljøbevegelse og de sosiale bevegelsene. Derfor må vi i den faglige- og politiske arbeiderbevegelsen fortsatt alliere oss med de ekte folkebevegelsene – så som miljøbevegelsene, kvinnebevegelsene og de sosiale bevegelsene – hvor vi i fellesskap fortsetter kampen nasjonalt og internasjonalt for mer rettferdige og solidariske samfunn.

Mange kamper er vunnet, mange står igjen og noen må vi kjempe om igjen og om igjen.

28. januar i år protesterte 1,5 million arbeidstakere mot Regjeringas arbeidslivspolitik. Over hele landet ble det markert til forsvar for arbeidsmiljøloven.

Robert Eriksson og Erna Solberg: Vi vil fortsatt ha:

- et arbeidsliv der faste ansettelser er hovedregelen,
- et arbeidsliv med ordna arbeidstid
- tydelige skiller mellom arbeidstid og fritid.

Regjeringa snakker om forsiktige oppmykninger av loven, om å gjøre loven mer moderne og tilpassa dagens og morgendagens arbeidsliv, og om å få de som står utenfor inn i arbeidslivet.

Den blå-blå regjeringa gjennomfører nå endringer i Arbeidsmiljøloven som er alvorlige angrep på den norske arbeidslivsmodellen som:

- adgang til midlertidige ansettelser på generelt grunnlag
- utvidet adgang til gjennomsnittsberegning av arbeidstid med inntil 12 ½ times arbeidsdag
- mulighet for arbeidsgiver til i større grad å pålegge overtid
- rett for arbeidsgiver til å avtale med den enkelte arbeidstaker å arbeide på søn- og helligdager.

Gode venner, disse endringene blir ikke oppfatta som forsiktige oppmykninger eller modernisering. Og det er ikke fordi vi ikke har forstått. Grunnen til at så mange var samlet 28. januar for å markere vår protest er nettopp at vi har forstått. Erna Solberg sier at: «Jeg vil advare mot at fagbevegelsen maler opp skremmebildet av regjeringens politikk, og å bruke opp hele arsenalet nå. Da har man ikke så mye igjen når det virkelig gjelder.»

Denne regjeringen overlever ikke et nytt stortingsvalg. Det første en ny regjering må gjøre er å reversere regjeringens endringer av Arbeidsmiljøloven.

Regjeringens forslag til endringer i loven er en bombe under den norske arbeidslivsmodellen med faste ansettelser – hvis ikke Erna har forstått det, kan en lure på hva som kommer når det virkelig gjelder!

Vi har ei regjering som vil at alle ukedager skal bli like. Altså at det er samme om du arbeider på søndag eller mandag, på 2. pinsedag eller tirsdag. Dette gjør noe med samfunnet vårt, med familiene, med frivillig arbeid og med høytidene våre. Noen må arbeide på helg og høytider. Det kommer vi ikke utenom. Og de som må gjøre det skal ha kompensasjon for det. Men butikkene må ikke holde åpent på søndager og helligdager, fordi samfunnet trenger det. Tvert om – det er en stor verdi for et land at vi har dager der vi i fellesskap kan roe ned og ha tid sammen med andre. Handle kan vi gjøre de seks andre dagene.

Høyre og Frp vi tvinge igjennom søndagsåpne butikker. Gjøre alle dager like. Det hjelper ikke at idretten sier nei, kirka sier nei, kulturlivet sier nei. Ja, hele frivilligheten sier nei.

Regjeringspartiene lytter ikke til arbeidstakernes interesser. En slik regjering lytter ikke til arbeiderbevegelsens interesser. Den overlever ikke stortingsvalget i 2017. Det skal vi sørge for.

Klimautfordringen er vår tids største utfordring, og må løses samtidig som vi jobber for arbeid til alle. Det krever at myndigheter, politikere, næringsliv, fagbevegelse og miljøbevegelse finner

sammen for å skape framtidens arbeidsplasser. Hvis vi lykkes med dette har vi beholdt og videreutviklet norske industritradisjoner.

En god næringspolitikk må kombineres med en god miljøpolitikk. Og en god miljøpolitikk må kombineres med en god næringspolitikk.

Regjeringen la nettopp frem en stortingsmelding om iskanten, der de flytter iskanten nordover. Jeg reagerer kraftig på nyheten.

Det er sjokkerende å se hvordan denne regjeringen gir totalt blaffen i miljøfaglige råd når de fatter politiske beslutninger om petroleumsvirksomhet. I stedet for å respektere klimaets og naturens tålegrenser, og si nei til oljevirkosomhet i sårbare og svært viktige områder som iskantsonen, flytter de grensene for å legitimere oljeboring i Arktis. Både Norsk Polarinstitut og Miljødirektoratet har advart mot oljeboring i områdene ved iskantsonen.

Dagens regjering har slått alle rekorder i norsk oljepolitikk ved ikke å lytte til ett eneste av de miljøfaglige rådene. Denne regjeringen lytter ikke til fagbevegelsen, den lytter heller ikke til miljøbevegelsen.

Høyre og Frp-regjeringen styrer Norge i feil retning. Skattelett for de rikeste vil igjen øke forskjellene i samfunnet vårt, etter at den rødgrønne regjeringen klarte å redusere dem. Privatisering av barnehager, skoler, helse og omsorg vil forsterke utviklingen. Venstre presset på for at regjeringen skal liberalisere arbeidsmiljøloven ytterligere, slik at noen av samfunnets slitere skal kunne få en enda tøffere hverdag. Regjeringen har ikke kommet med verken nye ideer eller bedre løsninger. Den har bare kommet med god, gammeldags høyrepolitikk - som rammer de svakeste hardest. Nå må alle gode krefter i samfunnet gå sammen for å slå denne politikken tilbake.

1.mai er arbeidernes internasjonale kampdag, og en dag for å vise solidaritet med medmennesker i andre land. Kampen for trygge arbeidsvilkår, fred, demokrati, miljø og menneskerettigheter er en internasjonal kamp. Arbeiderbevegelsen er en global bevegelse. Vi kan aldri akseptere at mennesker undertrykkes eller utnyttes bare fordi det skjer utenfor våre grenser.

Mitt parti SV har fremmet et forslag om at Norge bør anerkjenne Palestina som stat som i disse dager behandles av stortinget. Skulle vi vedta dette, vil vi bli nr 136 i rekken av land som anerkjenner Palestina. Det er ingen grunn til at Norge skal være feigere enn Sverige og Island. Norge må anerkjenne Palestina som egen stat.

I Syria er vi nå vitne til en humanitær katastrofe og en av de verste krigene i nyere tid. Flere hundretusen mennesker skal være drept, og flere millioner mennesker er drevet på flukt. Barna rammes hardest. Hver dag blir i gjennomsnitt 12 barn drept som følge av krigen. Stadig flere mennesker dør nå av sult.

Vi skylder folket både i Palestina, Syria, Egypt, Sør-Sudan og gjøre hva vi kan for å gi deres kamp oppmerksomhet og gjennom oppmerksomhet gi dem den beskyttelsen som ligger i at verden følger med. Vi skylder dem, og alle andre, å gjøre det vi kan for at folk skal få muligheten til å påvirke de samfunnene de lever i. Norge jobber for å redusere forskjellene i verden, men folks grunnleggende rett til å organisere seg må også være en sentral del av norsk utenrikspolitikk.

En tidligere yrkesbror av meg Hans Børli, skrev det slik i sitt dikt Diktet.

Diktet

Jord på føttene må diktet ha

Svart jord og brede myker vinger skapt for høg flukt

Jord på føttene – Bakkekontakt

Brede myke vinger – solidaritet/kjærlighet

Høg flukt – perspektiver/langsiktighet.

Også i år har Norsk Folkehjelp en egen 1.mai- aksjon, som har overskrifta «Folk forandrer verden». Det er et budskap vi gjerne slutter oss til. Tema for årets aksjon er organisasjonsfrihet.

En av nøklene til vårt lands framgang har vært frivillig arbeid og sterk organisering – både gjennom arbeiderbevegelsen, kirka og frilynte organisasjoner.

Nå som vi ser at økende ulikhet skaper sosial uro og styrker ekstreme grupper i verden, er ulikhet tilbake på den politiske agendaen.

Skal vi lykkes i å redusere ulikhet, og sørge for en mer rettferdig fordeling av ressursene i verden, er folks rett til å organisere seg helt sentral.

For å bidra til at også folk i andre deler av verden skal kunne bli deltakere, ikke bare være tilskuere til en utvikling. At de skal kunne ta tak i og gjøre noe med urettferdighet i sine samfunn. Derfor må retten til å organisere seg være en sentral del av norsk utviklingspolitikk.

Derfor oppfordrer jeg alle til å bidra til norsk folkehjelps viktige arbeid på dette området!

Takk for at dere hørte på og lykke til videre med 1.mai dagen!